

Nr 761

Av herrar **Ernulf** och **Alexanderson**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 27, med förslag till ändringar i regeringsformen, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 991 i Andra kammaren)

I proposition nr 27 med förslag till ändringar i regeringsformen, m. m. föreslås beträffande riksdagens arbetsformer vissa ändringar i utskottsorganisationen. Antalet ordinarie utskottsplatser ökas genom dessa ändringar från nuvarande 194 till 235, varav 17 platser i vart och ett av utrikesutskottet, bankoutskottet, de fyra lagutskotten, jordbruksutskottet och allmänna beredningsutskottet, 27 platser i vardera av konstitutions- och bevillningsutskotten samt 45 i statsutskottet. Enligt ett av grundlagberedningen uppgjort förslag till riksdagsstadga, som fogats vid propositionen som bilaga, skall antalet suppleanter i utskotten motsvara antalet ordinarie ledamöter, om riksdagen icke beslutar annat.

Antalet ordinarie utskottsplatser är f. n. 194, varav vardera kammaren besätter 97. För andra kammarens del kan antalet platser anses vara väl lågt för att ge samtliga riksdagsmän tillfälle att delta i utskottsarbete, något som i och för sig synes önskvärt. För första kammarens del däremot har vissa svårigheter gjort sig gällande att anlita suppleant när en ordinarie ledamot är förhindrad att närvara vid ett utskottssammanträde. Detta sammanhänger givetvis med att antalet ordinarie utskottsplatser är lika stort i första kammaren med dess lägre ledamotsantal.

Enligt vår mening är det önskvärt att suppleant kan inträda inte endast när en ordinarie ledamot är förhindrad, utan också i sådana frågor där suppleanten har särskild sakkunskap eller det av annan anledning är önskvärt med arbetsfördelning mellan den ordinarie ledamoten och suppleanten. Genom ett sådant samarbete ernås från både praktisk och politisk synpunkt det bästa resultatet av utskottsarbetet.

Vad nu sagts borde enligt vår mening leda till att antalet ordinarie utskottsplatser i den nya enkammaren bleve sådant att proportionen mellan platsantalet och antalet ledamöter i kammaren kommer att ligga mellan den nuvarande proportionen i första kammaren respektive andra kammaren. I propositionen s. 144 anges att den nuvarande relationen mellan antalet ledamöter och antalet ordinarie utskottsplatser i första kammaren i en enkammare med 350 ledamöter motsvarar 208. I propositionen föreslås emell

1 — *Bihang till riksdagens protokoll 1968. 3 saml. Nr 761—768*

lertid 235 ordinarie utskottsplatser (varav 17 i utrikesutskottet). Detta skulle enligt vår mening leda till att de nuvarande svårigheterna i utskottsarbetet för första kammarens del skulle bli än mer framträdande i den nya enkammararen. Från denna synpunkt är alltså en minskning av det föreslagna antalet ordinarie utskottsplatser önskvärd.

En genomgång av den föreslagna utskottsorganisationen visar härjämte enligt vår mening att antalet platser även från utskottsarbetets synpunkt är onödigt stort. Förslaget att utrikes-, banko- och lagutskotten, jordbruksutskottet och allmänna beredningsutskottet skall ha 17 ordinarie platser vardera har vi intet att erinra mot under förutsättning att, såsom nedan föreslås, antalet lagutskott bibehålles vid tre. I annat fall synes antalet ledamöter i dessa utskott höra begränsas till 15. En fördel är att antalet skall vara ojämnt, så att lottning som regel kan undvikas. Även det föreslagna antalet för statsutskottet, nämligen 45, kan vi godtaga med hänsyn till önskvärdheten av att vardera av de fem avdelningarna omfattar nio ledamöter. Däremot kan vi inte finna det nödvändigt att konstitutionsutskottet och bevillningsutskottet skall ha så många ledamöter som föreslagits, eller 27 vardera. Vi föreslår en minskning till 21 för vardera utskottet.

I fråga om antalet lagutskott synes tillräckliga skäl för propositionens förslag, enligt vilket antalet skall ökas från tre till fyra, icke föreligga. Visserligen har det sammanlagda antalet ärenden inom lagutskotten ökat väsentligt under senare år, men det torde ej möta någon svårighet att bemästra denna arbetsbelastning genom förstärkning, i den mån så erfordras, av sekretariatet, fördelning av arbetet mellan ledamöter och suppleanter samt viss jämkning av grunderna för fördelningen av ärendena mellan de tre lagutskotten.

Då i enlighet med vad vi nu anfört antalet ordinarie utskottsplatser i konstitutionsutskottet och bevillningsutskottet sätts till 21 i vardera utskottet, och antalet lagutskott bibehålles vid det nuvarande antalet, innebär detta en reduktion av antalet ordinarie utskottsplatser från propositionens 235 till 206. Även detta antal är enligt vår mening väl högt, om man beaktar önskvärdheten av en arbetsfördelning mellan ordinarie ledamöter och suppleanter. I stort sett torde dock en sådan fördelning kunna ske. För att underlätta detta bör enligt vår mening antalet suppleantplatser sättas förhållandevis högt, så att arbetsfördelningen kan ske smidigt och olika intressen och kunskaper bli tillgodosedda inom utskottsarbetet. Lämpligen bör i den riksdagsstadga som kammaren kommer att få utfärda stadgas att antalet suppleanter skall vara det dubbla mot antalet ordinarie ledamöter om riksdagen icke beslutar annat. Denna fråga skall dock inte nu bli föremål för något riksdagens beslut.

En annan möjlighet att begränsa antalet ordinarie utskottsplatser synes vara att bibehålla nuvarande antal ordinarie platser i statsutskottet.

Vi hemställer således,

att riksdagen ville för sin del

1. fastställa antalet ordinarie ledamöter i utskotten i enlighet med vad ovan anförts, samt

2. att utskottet ville utforma i anledning härav erforderliga ändringar i den föreslagna lagtexten.

Stockholm den 27 februari 1968

Gudmund Ernulf (fp)

Erik Alexanderson (fp)

Nr 762

Av herrar Ernulf och Skårman, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 27, med förslag till ändringar i regeringsformen, m. m.

(Lika lydande med motion nr 992 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 februari 1968

Gudmund Ernulf (fp)

Bo Skårman (fp)
